

Datum **2019-02-25**
Författare **Avdelningen för bankanalys**

FI Dnr 18-9114

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

De svenska bankernas kapitalkrav, fjärde kvartalet 2018

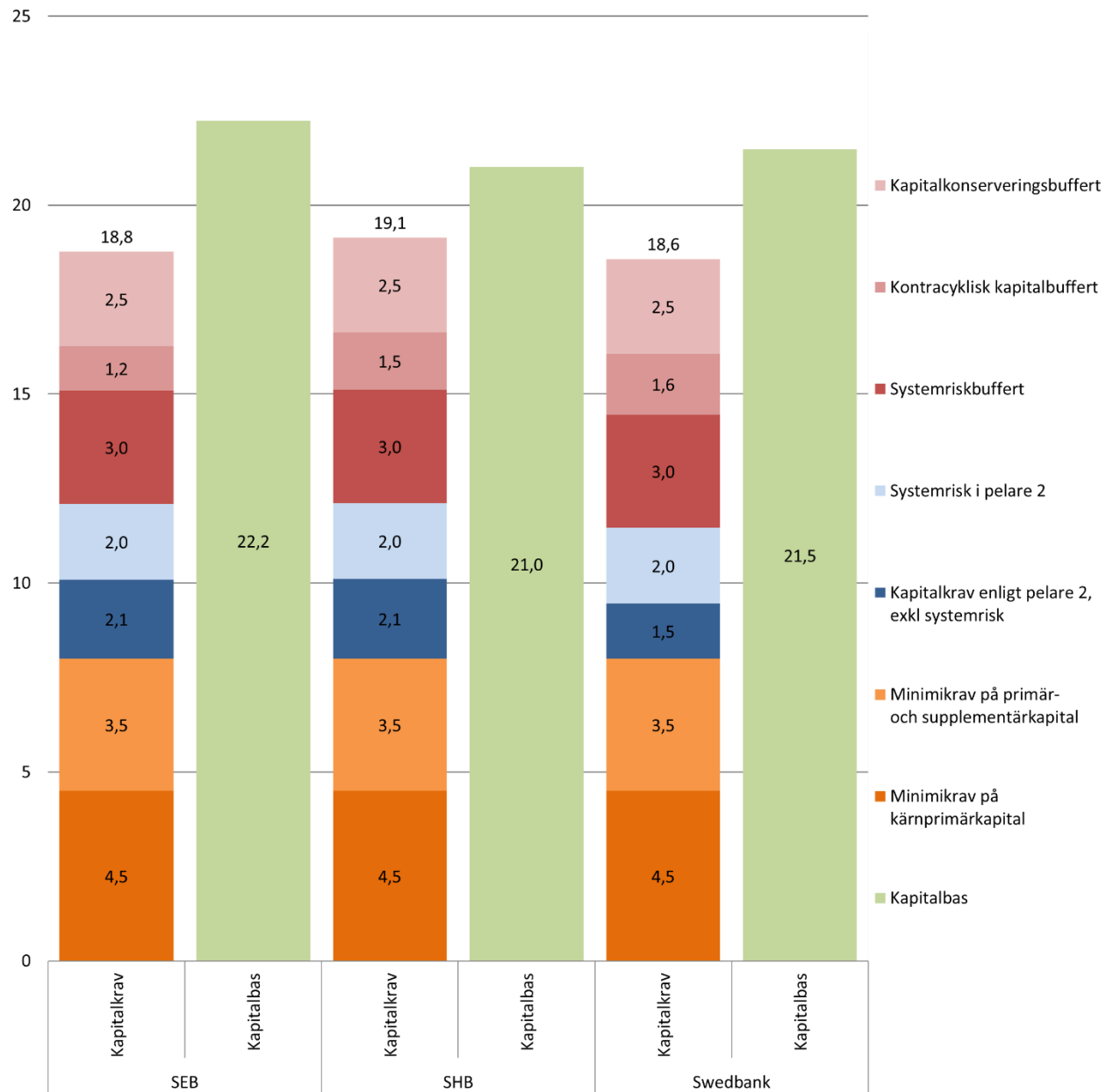
Finansinspektionen (FI) offentliggör kvartalsvis kapitalkraven för de största bankerna och kreditinstituten enligt tillsynskategorisering 1 och 2.¹ I detta dokument redovisas dessa företags kapitalkrav och kapitalbas per utgången av det fjärde kvartalet 2018, inklusive värden för pelare 2.²

Från och med den 31 december 2018 har riskviktsgolvet för bolån, som tidigare tillämpades i pelare 2, ersätts av ett motsvarande krav inom ramen för artikel 458 i tillsynsförordningen, det vill säga ett krav inom pelare 1. Förändringen har inte påverkat kapitalnivån, och inte heller den underliggande risken, men det är skillnad i hur de svenska bankernas kapitalkrav faller ut när det sätts i relation till de riskvägda tillgångarna. I korthet är kapitalkvoterna i procent lägre efter förändringen. Anledningen är att krav som ställs inom pelare 1 ökar de riskvägda tillgångarna, till skillnad från ett pelare 2-krav som ökar kravets nivå i procent. Kapitalkravet för norska bolån tillämpas fortfarande.

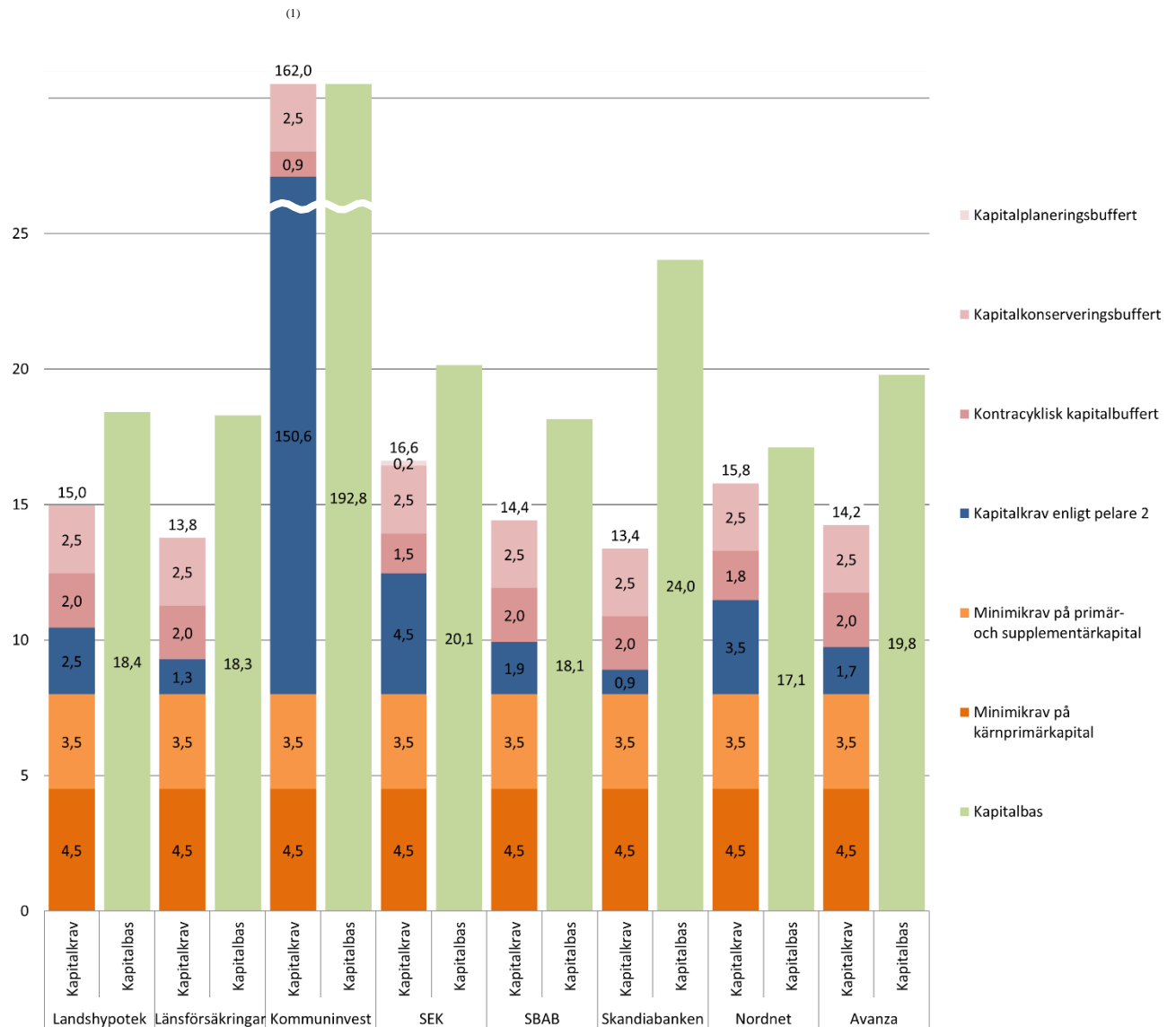
¹ FI klassificerar på årlig basis kreditinstitut i olika tillsynskategorier. Genom tillsynskategoriseringen tillämpar FI den europeiska banktillsynsmyndighetens (EBA) riktlinjer. En lista över kreditinstitutens tillsynskategorisering återfinns under följande länk: <https://www.fi.se/contentassets/58c785ac536c4512be8a76158a3d994e/tillsynskategorisering-svenska-kreditinstitut-2018.pdf>

² Faktiska värden för pelare 2 i termer av ”Kapitalkrav enligt pelare 2, exklusive systemrisk” avser Finansinspektionens översyn och utvärdering (ÖUP) år 2018. Undantag är SBAB och Skandiabanken som inte omfattats av en ÖUP 2018. För dessa två avses därför ÖUP år 2017.

1 Totalt kapitalkrav, tre storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

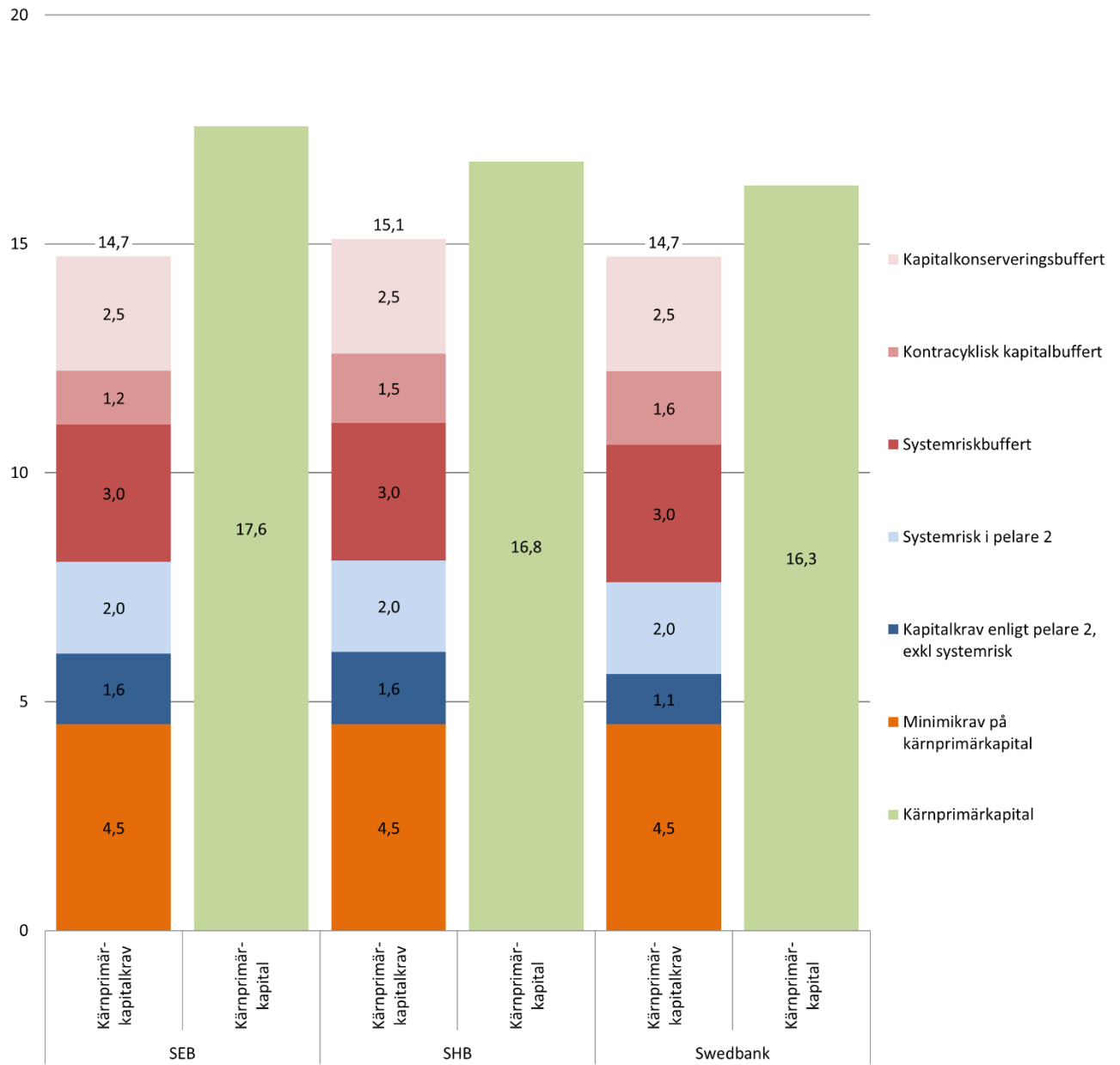

2 Totalt kapitalkrav, åtta övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskexponeringsbelopp)

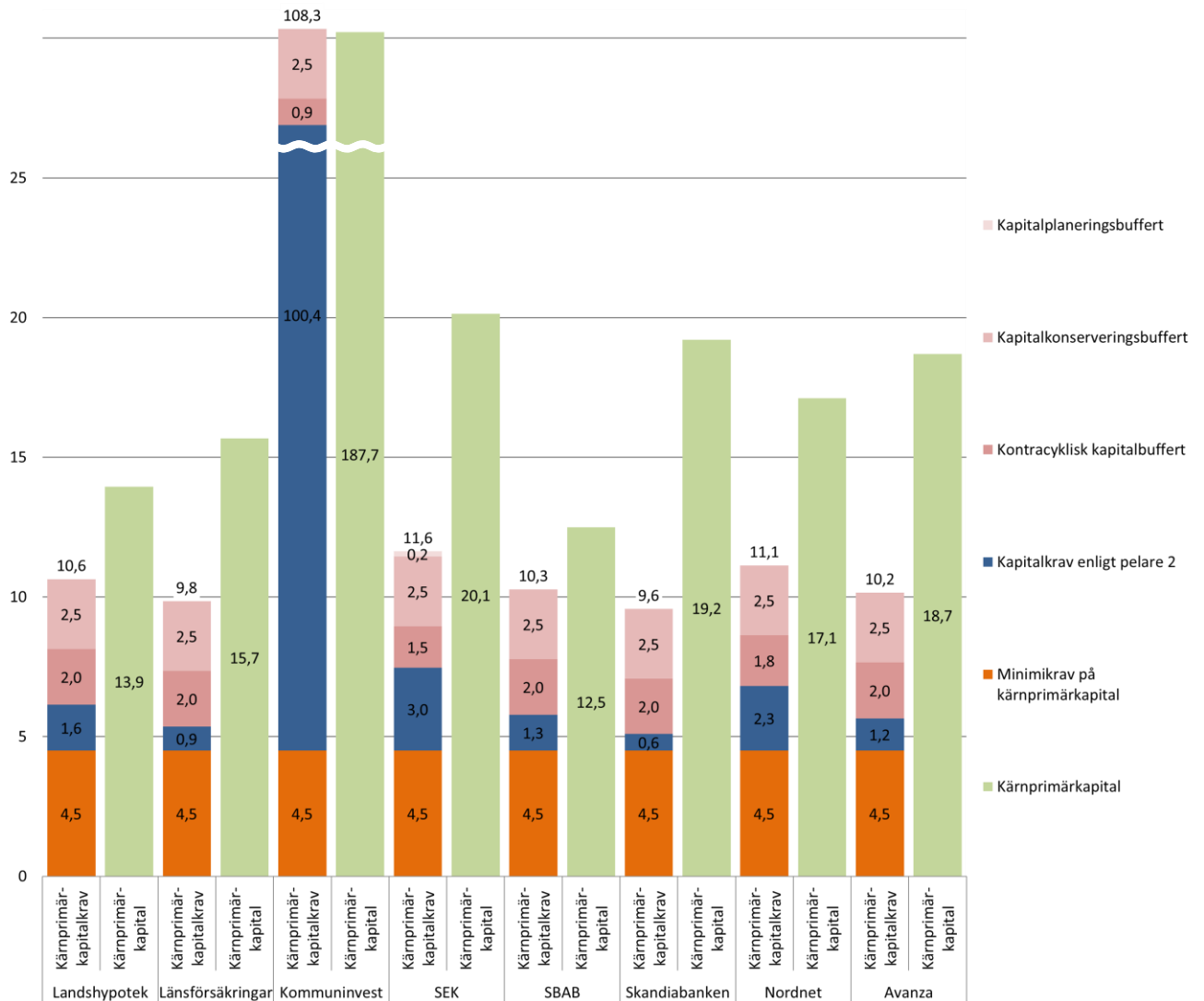

(1) För att täcka risken för alltför låg bruttosoliditet har FI ålagt Kommuninvest ett kapitalpåslag i pelare 2 som innebär att kapitalbasen ska uppgå till minst 1,5 procent av bruttoexponeringsbeloppet.

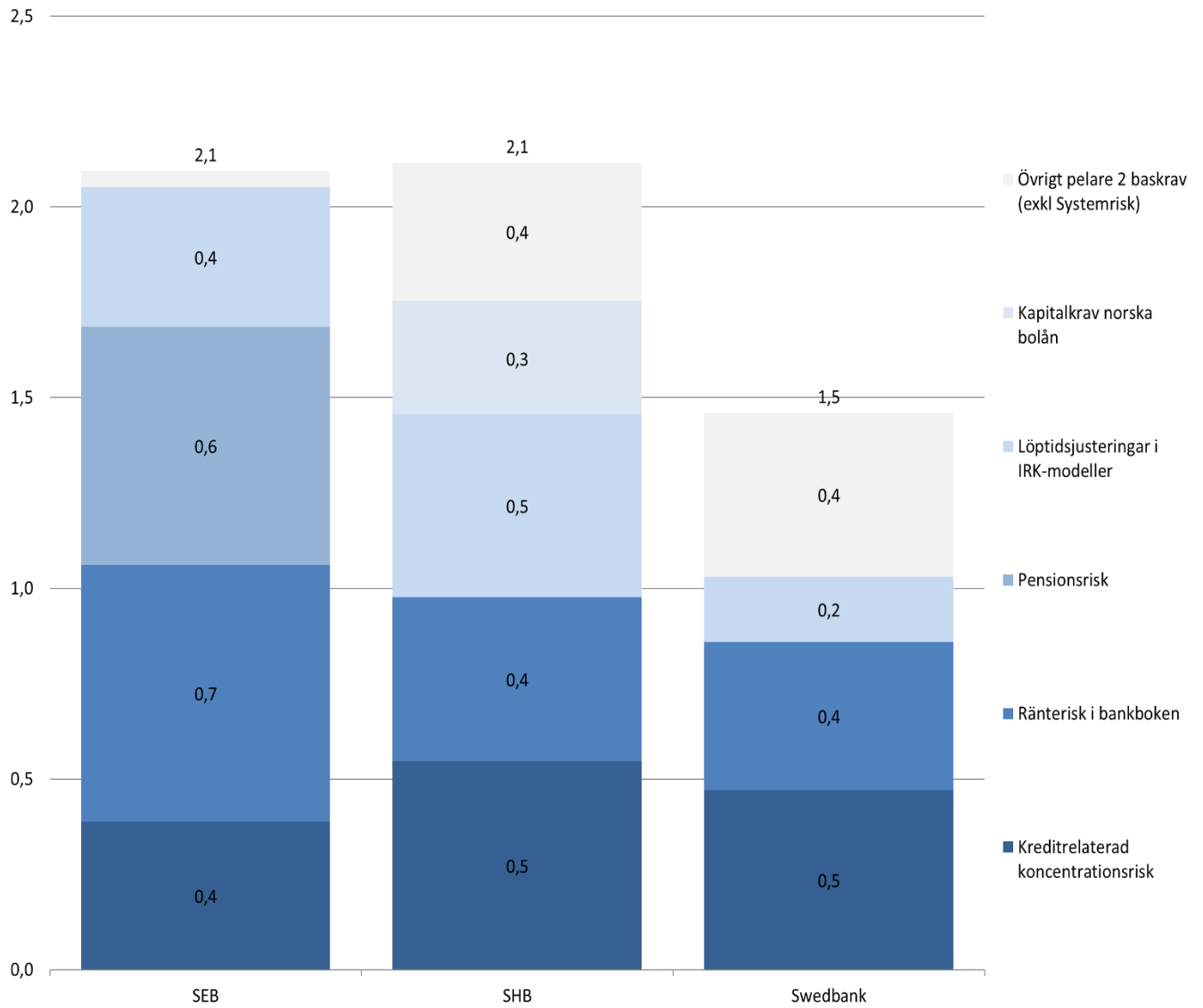
3 Kärnprimärkapitalkrav, tre storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

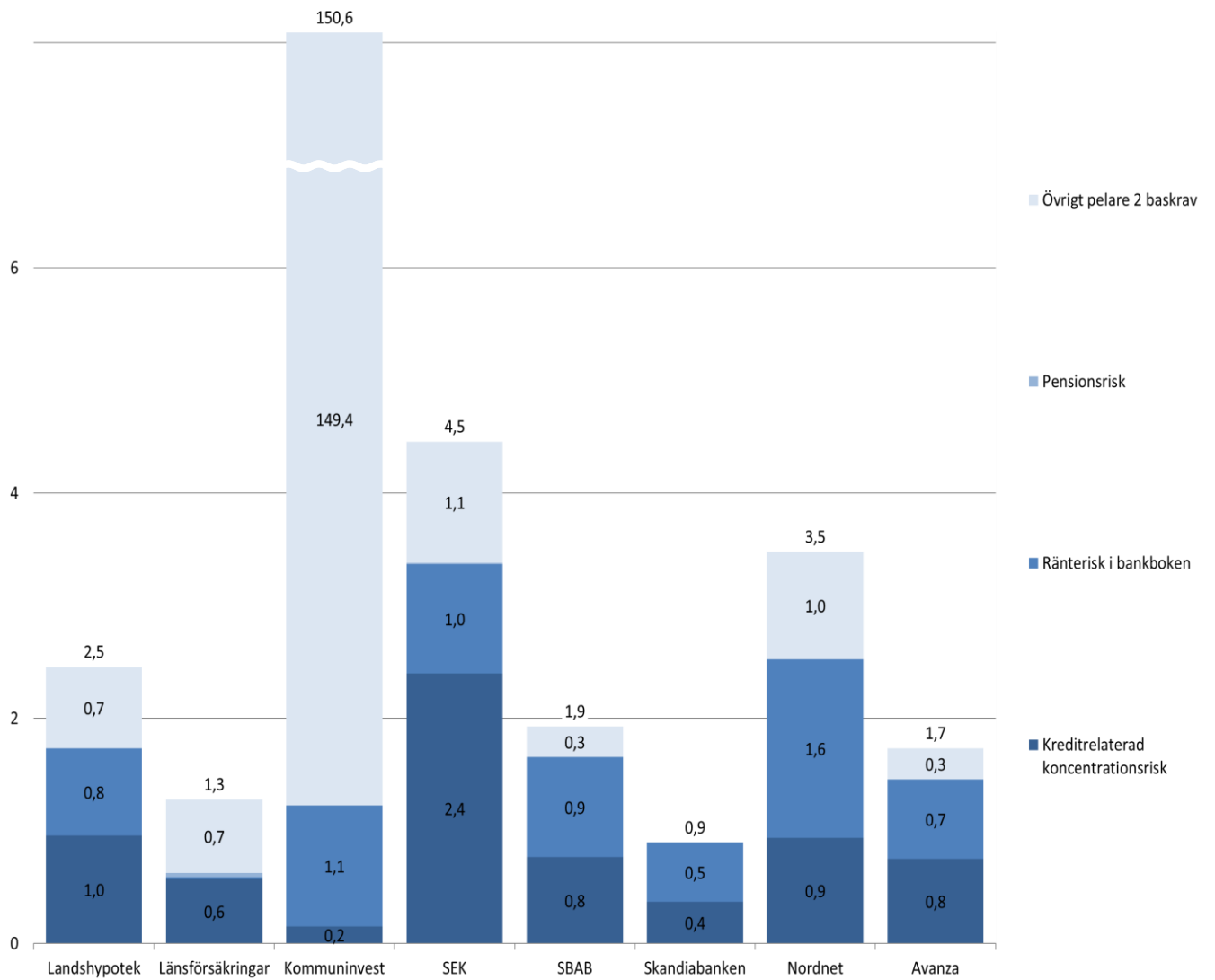
4 Kärnprimärkapitalkrav, åtta övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskexponeringsbelopp)

5 Kapitalkrav pelare 2, tre storbanker, exklusive systemrisk (i procent av riskexponeringsbelopp)

6 Kapitalkrav pelare 2, åtta övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskexponeringsbelopp)

Tabell 1 Komponenter i företagens kapitalkrav i miljoner kronor

Tabell 1 Komponenterna i de elva företagens kapitalbehov i miljoner kronor

	SEB	SHB Swedbank	Lands- hypotek	Länsför- säkringar	Kommun- invest	SEK	SBAB	Skandia	Nordnet	Avanza	Summa	Andel av totalt kapitalkrav (%)	
Minimikrav (8%)	57 320	56 606	51 031	2 693	9 063	313	6 964	9 131	14 97	681	521	195 821	43
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>7 327</i>	<i>13 050</i>	<i>16 685</i>	<i>391</i>	<i>3 602</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 658</i>	<i>954</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>47 666</i>	<i>11</i>
Kapitalkonserverings- buffert (2,5%)	17 912	17 689	15 947	842	2 632	98	2 176	2 854	468	213	163	61 194	14
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>2 290</i>	<i>4 078</i>	<i>5 214</i>	<i>122</i>	<i>1 125</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1 768</i>	<i>298</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>14 896</i>	<i>3</i>
Kreditrelaterad koncentrationsrisk	2 781	3 865	3 002	323	649	6	2 089	875	70	80	49	13 789	3
Ränterisk i bankboken	4 825	3 046	2 478	260	18	42	844	1 015	98	135	46	12 807	3
Pensionsrisk	4 468	0	0	0	43	0	11	0	0	0	0	4 522	1
Löptidsjusteringar i IRK- modeller	2 623	3 391	1 092	0	0	0	0	0	0	0	0	7 106	2
Övriga kapitalkrav pelare 2	298	2 557	2 734	244	739	5 851	936	310	0	81	18	13 768	3
Kapitalkrav norska bolån	9	2 108	5	-	-	-	-	-	-	-	-	2 123	0
Kontracyklisk kapital- buffert	8 406	10 764	10 283	673	2 250	37	1 286	2 266	369	154	130	36 619	8
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>1 832</i>	<i>3 262</i>	<i>4 171</i>	<i>98</i>	<i>900</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1 414</i>	<i>238</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>11 916</i>	<i>3</i>
Systemrisk i pelare 2 (2%)	14 330	14 152	12 758	-	-	-	-	-	-	-	-	41 239	9
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>1 832</i>	<i>3 262</i>	<i>4 171</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>9 266</i>	<i>2</i>
Systemriskbuffert (3%)	21 495	21 227	19 136	-	-	-	-	-	-	-	-	61 859	14
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>2 748</i>	<i>4 894</i>	<i>6 257</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>13 898</i>	<i>3</i>
Kapitalplaneringsbuffert	-	-	-	-	-	-	157	-	-	-	-	157	0
Totalt kapitalkrav	134 467	135 407	118 465	5 035	15 594	6 347	14 464	16 451	2 501	1 344	928	451 002	100

Beskrivning av beräkningarna

Beräkningarna av kapitalkraven avser det fjärde kvartalet 2018 och redovisas på gruppnivå. Kapitalkraven i pelare 2 baseras på FI:s senast samlade kapitalbedömning för varje enskilt institut. För några av företagen inkluderar detta kapitalpåslag för de ställningstaganden om företagsriskviker som redovisas i *FI:s tillsyn över bankernas beräkningar av riskviker för företagsexponeringar*³.

Företagen har gjort olika val avseende hantering av vinst under innevarande år i beräkningen av kapitaltäckningsgraden. Detta innebär att kapitalbasen för de olika företagen i denna promemoria kan vara såväl inklusive som exklusive den vinst som upparbetats under året.

Beräkningarna i denna promemoria baseras på till FI inrapporterad data. Rapporteringen inkom till FI den 11 februari 2019. Avrundningar i redovisade delar av kapitalkraven kan medföra att totalen skiljer sig från summan av delarna. Beräkningar av storleken på de olika komponenterna i kapitalkravet har gjorts enligt nedan.

Kapitalkrav i pelare 2, exklusive systemrisk. Kapitalkravet i pelare 2, exklusive kapitalkrav för systemrisk, illustreras som ett aggregerat värde i diagram 1 till 4 och är uppdelat på sex olika komponenter i de separata sammanställningarna i diagram 5 och 6. Dessa komponenter är kapitalkrav för *kreditrelaterad koncentrationsrisk, ränterisk i bankboken, pensionsrisk, löptidsjusteringar, kapitalkrav för norska bolån* och *övrigt pelare 2 baskrav*.

Avseende kapitalkravet för norska bolån så har Finansinspektionen i Norge infört åtgärder under pelare 1 för bolåneexponeringar, vilka bidrar till högre riskviker för norska banker. Svenska institut med bolåneexponeringar i Norge ska, istället för att implementera metoderna, hålla kapital under pelare 2 som motsvarar vad pelare 1-kravet skulle ge. Hur stort det tillkommande kapitalkravet blir är individuellt. Finansinspektionen i Norge har för sina inhemska banker beräknat att riskvikten för bolåneexponeringar kommer uppgå till mellan 20 och 25 procent.

Vid beräkningen av det kapitalkrav som riskviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Norge. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

FI har även erkänt den finska tillsynsmyndighetens beslut att införa ett genomsnittligt företagsspecifikt riskviktsgolv om 15 procent för finska bolåneexponeringar⁴. Från och med 1 januari 2018 reciprociterar Sverige det finska riskviktsgolvet för bolån enligt artikel 458.5 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och

³ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15–13020.

⁴ För en översikt över beslutet och vilka institut beslutet gäller, se FI:s hemsida:

<https://www.fi.se/contentassets/4b9d4b6504c547b1b3387a0d576f5d1e/beslut-finskt-riskviktsgolv-n.pdf>

värdepappersföretag (tillsynsförordningen). Detta kapitalkrav hamnar för berörda institut i pelare 1.

Övrigt pelare 2 baskrav omfattar alla övriga kapitalkrav inom pelare 2 som inte redovisas separat. Dessa omfattas inte av standardiserade och fullt ut gemensamma bedömningsmetoder, vilket är anledningen till att de inte specificeras ytterligare i denna promemoria. Här ingår bland annat vissa riskelement inom marknadsrisk och kreditrisk som inte hanteras inom ramen för pelare 1 samt i vissa fall kapitalkrav för brister i styrning, riskhantering och kontroll.

Den andel som ska täckas av kärnprimärkapital bestäms som huvudregel av den fördelning av kapitaltyp enligt pelare 1 inklusive buffertkraven förutom den kontracykliska kapitalbufferten som gäller för storbankerna respektive de övriga företagen. För några pelare 2 baskrav medräknas dock även det kontracykliska kapitalbuffertkravet på olika sätt.

Systemrisk i pelare 2. Två procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Systemriskbuffert. Tre procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kontracyklisk kapitalbuffert. Från och med den 19 mars 2017 tillämpar Sverige en kontracyklisk buffert om 2,0 procent. Övriga EES-länders kontracykliska buffertvärden inkluderas i analysen i takt med att dessa träder i kraft⁵.

Det företagsspecifika buffertvärdet har uppskattats på basis av inrapporterad data enligt de EU-gemensamma instruktionerna för rapportering (COREP). För att beräkna det företagsspecifika buffertvärdet multipliceras andelen berörda kreditexponeringar enligt ovan med det kontracykliska buffertvärdet.

I enlighet med 6 kap. 5 § lag (2014:966) om kapitalbuffertar gäller även för Sverige full reciprocitet för icke-EES länder, så länge den kontracykliska bufferten för landet är lägre än 2,5 procent och FI inte beslutat annat i enlighet med 7 kap. 4 § och 5 §.

Kapitalkonserveringsbuffert. 2,5 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kapitalplaneringsbuffert. FI:s stresstester för 2018 i syfte att bestämma kapitalplaneringsbufferten har visat att kapitalplaneringsbufferten överstiger 2,5 procent för ett av de elva instituten. Detta institut får därför ett buffertkrav utöver kapitalkonserveringsbufferten. Metoden beskrivs närmare i *Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbuffert*⁶ och *Kapitalkrav för svenska banker*⁷.

⁵ För en översikt över de aktuella kontracykliska buffertvärdena, se ESRB:s hemsida: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/ccb/applicable/html/index.en.html

⁶ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15–11526

⁷ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 14–6258